

خلاصه ، نمونه سوالات ، پاسخ فعالیت ها و تست های مطالعات اجتماعی

هفتم (درس یازدهم)

- محیط طبیعی ایران متنوع است.
- در هر ناحیه از کشور ما پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی پدید آمده است.
- ایران زیستگاه های مختلفی دارد.
- به منطقه بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند، زیستگاه (زیست بوم) می گویند.

علت تنوع زیستگاه ها؟؟؟ جواب: تنوع آب و هوا

هر روز در ایستگاه های هواشناسی عناصر مختلف مثل دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت و سرعت وزش باد را اندازه گیری می کنند. سپس آنها را ثبت می کنند و روی آن محاسباتی انجام می دهند.

مهم ترین عناصر آب و هوا بارش و دما هستند.

برخی از اقلیم شناسان ایران را به چهار ناحیه آب و هوایی تقسیم شدند:

- ناحیه معتدل و مرطوب خزری
- ناحیه گرم و شرجی جنوب
- ناحیه نیمه خشک و معتدل کوهستانی
- ناحیه گرم و خشک مرکزی

ناحیه معتدل و خزری :

کناره دریای خزر، بین کوه های البرز و دریا تمام ماه های سال بارندگی وجود دارد(مرطوب ترین ناحیه آب و هوایی ایران) از غرب به شرق میزان بارندگی کاهش می یابد.در ناحیه خزری برای کشت بیشتر محصولات کشاورزی از آب باران (دیم) استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند برنج به آبیاری نیاز دارد.

ناحیه گرم و شرجی جنوب :

کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندر چابهار از جمله نواحی خشک است که میزان بارندگی در آن بسیار کم است . زراعت دیم امکان پذیر نیست. به دلیل وجود دریا و تبخیر آبهای آن نم هوا زیاد است.(حالت شرجی)

ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی :

کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آن در ارتفاعات برف و یخبندان های شدید در زمستان ۹ ماه از سال باران دارند. در تابستان خشک است. کشاورزی به صورت دیم است.

ناحیه گرم و خشک داخلی :

نواحی مرکزی ایران فقط چند ماه از سال آن هم به مقدار کم باران می بارد. (زراعت دیم امکان پذیر نیست). در بعضی مناطق سال ها باران نباریده است مثل بیابان لوت. اختلاف دمای شب و روز در این مناطق زیاد است. پوشش گیاهی: فقیر (درختان تاغ، گز، بوته های خاردار) آب و هوا: تابستان های گرم و خشک

سوالات درس ۱۱ پایه ی هفتم

آب و هوایی ایران

- ۱- زیستگاه را تعریف کنید. به منطقه بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند، زیستگاه می گویند.
- ۲- یکی از مهمترین عواملی که موجب گوناگونی تنوع زیستگاه ها در کشور شده است، .. تنوع آب و هوایی .. است.
- ۳- در ایستگاه های هواشناسی چه چیزهایی را اندازه گیری می کنند؟
- دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت وزش باد و سرعت وزش باد.
- ۴- مهمترین عناصر آب و هوا، .. دما .. و .. بارش .. است.
- ۵- کارشناسان، آب و هوای یک منطقه را چگونه تشخیص می دهند؟ با اندازه گیری میزان دما و بارش یک مکان، در طی ماه و سال .
- ۶- بارش اشکال مختلف نظیر .. باران ..، .. برف .. و .. تگرگ .. دارد.
- ۷- میزان دما و بارش را به بصورت .. نمودار .. نشان می دهند.
- ۸- دو نمونه از نمودارهای آب و هوایی را نام ببرید؟ نمودار خطی و نمودار ستونی
- ۹- میزان دمای هوای یک ناحیه را با نمودار .. خطی .. و با رنگ .. قرمز .. نشان می دهند.
- ۱۰- میزان بارش هوای یک ناحیه را با نمودار .. ستونی .. و با رنگ .. آبی .. نشان می دهند.
- ۱۱- به طور کلی ایران دارای چند ناحیه آب و هوایی دارد؟
- ۱- معتدل و مرطوب خزری ۲- معتدل و نیمه خشک کوهستانی ۳- گرم و خشک داخلی ۴- گرم و شرجی سواحل جنوب
- ۱۲- ناحیه معتدل و مرطوب خزری دارای چه ویژگی هایی است؟
- ۱- این ناحیه در کنار دریای خزر بین کوه های البرز و دریای خزر واقع شده است. ۲- در تمام ماه های سال بارندگی دارد.
- ۳- مرطوب ترین ناحیه آب و هوایی ایران به شمار می آید. ۴- میزان بارندگی از غرب به شرق این ناحیه کاهش می یابد.
- ۵- تابستان ها و زمستان های معتدل دارد.
- ۱۳- در ناحیه خزری برای کشت محصولات از چه چیز استفاده می شود؟ برای کشت بیشتر محصولات کشاورزی از آب باران (دیم) استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند برنج به آبیاری نیاز دارند.
- ۱۴- ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چه ویژگی هایی دارد؟

این ناحیه، کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آنها را در بر می گیرد. در برخی ارتفاعات این ناحیه در هنگام زمستان برف زیادی می بارد و یخبندان های شدید به وجود می آید. به همین دلیل دارای زمستان های سرد و تابستان های معتدل است. این ناحیه، با آنکه تقریباً ۹ ماه از سال بارش دارد، تابستان ها خشک است.

۱۵- چرا در ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی امکان کشت دیم وجود دارد؟ به دلیل بارش باران کافی در طی سال.

۱۶- پوشش گیاهی در ارتفاعات ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چگونه است؟

در ارتفاعات این ناحیه جنگل ها و مراتعی سر سبز روئیده است.

۱۷- ناحیه گرم و خشک داخلی شامل کدام نواحی است؟ شامل نواحی مرکزی ایران است و تابستانهای گرم و خشک دارد.

۱۸- خشکی ناحیه گرم و خشک داخلی به چه دلیل است؟

به دلیل آن است که فقط در چند ماه از سال، آن هم به مقدار کم باران می بارد.

۱۹- در ناحیه گرم و خشک داخلی ایران اختلاف دمای شب و روز چگونه است؟

اختلاف دمای شب و روز زیاد است و تابستان ها هوا بسیار گرم می شود.

۲۰- پوشش گیاهی ناحیه گرم و خشک داخلی ایران چگونه است؟ این ناحیه از نظر پوشش گیاهی فقیر است و تنها گیاهان خشک پسند

مانند درختان تاغ و گز و بوته های خاردار در آنجا قادر به رشد و نمو هستند.

۲۱- ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب ایران از کجا تا کجا کشیده شده است؟

این ناحیه در کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندر چابهار کشیده شده است.

۲۲- آب و هوای ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب ایران چگونه است؟

به طور کلی مناطق جنوبی ایران، تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم دارد.

۲۳- چرا ناحیه ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک است؟ زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است.

۲۴- چرا در ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب ایران حالت شرجی به وجود می آید؟

به دلیل وجود دریا و تبخیر آب های آن نم هوا زیاد است، حالت شرجی به وجود می آید.

۲۵- ناحیه شمال و جنوب ایران هر دو در کنار دریا قرار دارند، اما در ناحیه شمال بارندگی بسیار زیادتر است، علت این امر چیست؟ به

دلیل وجود رشته کوه البرز و همچنین نفوذ هوای سرد از شمال دریای خزر .

۲۶- برای هر ناحیه آب و هوایی ایران دو شهر را نام ببرید. ۱- معتدل و مرطوب - خزری : رشت - ساری ۲- معتدل و نیمه خشک

کوهستانی : زنجان - کرمانشاه ۳- گرم و خشک داخلی : یزد - کرمان ۴- گرم و شرجی سواحل جنوب : بندر عباس - بوشهر

پاسخ فعالیت های مطالعات پایه هفتم

درس ۱۱:

مربوط به تصاویر ص ۵۶:

کل و گرگ : منطقه کوهستانی با پوشش مرتعی
خرس : جنگل
گاندو یا تمساح پوزه کوتاه : ناحیه ساحلی خلیج فارس
عقرب و شتر: کویر

فعالیت شماره ۲:

در ناحیه شمال سه عامل دست به دست هم داده و باعث بارندگی در این ناحیه شده که اگر یکی از این عوامل حذف شود بارندگی هم تقریباً از بین خواهد رفت.

۱- تبخیر آب دریای خزر

۲- وزش بادهای شمالی و شمال غربی به این ناحیه که رطوبت را به جنوب این ناحیه می‌راند

۳- وجود رشته کوه های مرتفع البرز که مانع عبور توده هوای مرطوب می شود و هنگام صعود هوای مرطوب شرایط تشکیل ابر و بارندگی را فراهم می آورد.

فعالیت شماره ۳:

الف- معتدل و مرطوب خزری ----- ساری - رشت - گرگان - بابل - بندرانزلی

ب- معتدل و نیمه خشک کوهستانی ----- مشهد - زنجان - کرمانشاه - سنندج - تبریز - شیراز

ج- گرم و خشک داخلی ----- یزد - کرمان - زاهدان - اصفهان - قم - اهواز

د- گرم و شرجی سواحل جنوب ----- بندر عباس - بوشهر - آبادان - بندرچابهار

سوالات تستی مطالعات پایه هفتم

۱. مرطوب ترین ناحیه ی آب و هوایی ایران کدام است ؟

الف) ناحیه نیمه خشک کوهستانی

ب) ناحیه ی خشک داخلی

ج) ناحیه ی گرم و شرجی سواحل جنوبی

د) ناحیه ی خزی

۲. کدام یک از موارد زیر از مهم ترین عناصر آب و هوا به شمار می آید ؟

ارتفاع و بارش

ب) دما و بارش

ج) ارتفاع و دما

د) دوری از دریا و ارتفاع

۳. آب و هوای ناحیه ی نیمه خشک کوهستانی چگونه است ؟

الف) تابستان های بسیار گرم و زمستان های بسیار سرد

ب) زمستان های معتدل و تابستان های گرم

ج) زمستان های سرد و تابستان های معتدل

د) تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم

سوالات متن پیشنهادی درس ۱۱ پایه ی هفتم

۱- زیستگاه (زیست بوم) چیست؟

۲- چهار ناحیه ی آب و هوایی ایران را نام ببرید.

۳- خشکی ناحیه ی گرم و داخلی به دلیل چیست؟

۴- سه مورد از ویژگی های ناحیه ی مرطوب خزری را نام ببرید.

۵- چرا ناحیه ی ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک است؟

۶- در ایستگاه های هواشناسی چه عناصری را اندازه گیری می کنند؟

۷- دو مورد از ویژگی های ناحیه نیمه خشک کوهستانی را نام ببرید.

۸- میزان دمای هوای یک ناحیه را با نمودار و به رنگ نشان می دهند.

۹- میزان بارش یک ناحیه را با نمودار و به رنگ نشان می دهند.

۱۰- ناحیه ی شامل نواحی مرکزی ایران است.

۱۱- ناحیه دارای زمستان های سرد و تابستان های معتدل است.

۱۲- در ناحیه ی خشک داخلی ایران اختلاف دمای شب و روز است.

۱۳- مرطوب ترین ناحیه ی ایران ناحیه ی است.

۱۴-

- از زیست بوم راتعریف کنید.

۲- یکی از مهم ترین عواملی که موجب گوناگونی یا تنوع زیستگاه ها در کشور شده است ، تنوع در کشور ماست.

۳- چگونه می توان به آب و هوای یک منطقه پی برد ؟

۴- در ایستگاه های هواشناسی چه عناصری ثبت ومحاسبه می شوند ؟

۵- مهم ترین عناصر آب وهوا ، و است

۶- کدام یک از موارد زیر از مهم ترین عناصر آب وهوا به شمار می آید.

الف) ارتفاع و بارش ب) دما و بارش

ج) ارتفاع و دما د) دوری از دریا و ارتفاع

۷- میزان دما و بارش را به صورت نشان می دهیم.

۸- میزان دمای هوای یک یک ناحیه را با نمودار و به رنگ قرمز نشان می دهند.

۹- میزان بارش یک ناحیه را با نمودار و به رنگ آبی نشان می دهند.

۱۰- از نظر اقلیم شناسان ، به طور کلی ایران را به چند ناحیه آب وهوایی می توان تقسیم نمود؟، آن ها نام ببرید

۱۱- ناحیه ی مرطوب خزری در کجا واقع شده است؟

۱۲- ویژگی های ناحیه مرطوب خزری را بیان کنید؟

۱۳- در ناحیه ی خزری ، میزان بارندگی از شرق به غرب کاهش می یابد . ص غ

۱۴- مرطوب ترین ناحیه آب وهوایی ایران کدام ناحیه است؟

۱۵- ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چه ویژگی هایی دارد؟

۱۶- چرا کشاورزان در ناحیه ی نیمه خشک کوهستانی می توانند از کشت دیم استفاده کنند؟

۱۷- ناحیه ی نیمه خشک کوهستانی علیرغم ریزش باران ، در ۹ ماه سال تابستان های سرد دارد . ص غ

۱۸- ناحیه گرم و خشک داخلی ایران از نظر بارش و پوشش گیاهی چگونه است؟

۱۹- گیاهان ناحیه خشک داخلی ایران را نام ببرید.

۲۰- نواحی مرکزی ایران دارای تابستان های گرم و خشک است . ص غ

۲۱- علت اصلی خشکی نواحی داخلی ایران چیست؟

۲۲- ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوبی ایران در کدام قسمت از ایران قرار دارند؟

۲۳- به طور کلی مناطق جنوبی ایران، تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم دارد. ص غ

۲۴- سه مورد از ویژگی های ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب را بنویسید.

۲۵- آیا ناحیه ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک است؟ چرا

۲۶- چرا هوای ناحیه ساحلی جنوبی ایران به حالت شرجی است؟

۲۷- آیا در نواحی آب و هوایی خشک داخلی و گرم و شرجی سواحل جنوب، زراعت دیم امکان پذیر است؟ چرا

۲۸- رابطه ی بین گزینه هاراپیدا کرده وبا خطی به یک دیگر متصل کنید.

تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم ناحیه ی خشک داخلی

اختلاف زیاد دمای شب و روز ناحیه ی گرم و شرجی سواحل جنوب

تابستان ها و زمستان های معتدل ناحیه ی نیمه خشک کوهستانی

زمستان های سرد و تابستان های معتدل ناحیه ی مرطوب خزری